

Lecture 7 – การจัดตั้งโครงการ และผังงาน (Project start and Chart)

ภาควิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์
คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Contents

- ◆ การจัดตั้งโครงการ
- ◆ การบริหารโครงการ
- ◆ กระบวนการบริหารโครงการ
- ◆ การวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย และผลประโยชน์ที่จะได้รับ
- ◆ แผนภาพแกนต์ (Gantt Chart)
- ◆ ผังองค์กร (Organization Chart)
- ◆ ผังงานระบบ (System Flow Chart)

ภาควิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2

การจัดตั้งโครงการ

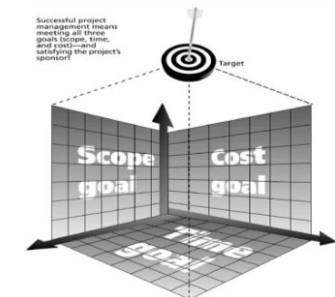
- ◆ โครงการต้องมีเพียงวัตถุประสงค์เดียว
- ◆ โครงการต้องทำเพียงชั่วคราว คือ มีระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุด
- ◆ โครงการต้องการใช้ทรัพยากรที่หลากหลาย
- ◆ โครงการจะต้องรู้ว่าลูกค้าคือใคร หรือใครเป็นผู้ให้งบประมาณกับโครงการ
- ◆ โครงการจะก่อให้เกิดความไม่แน่นอน

ภาควิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

3

การจัดตั้งโครงการ

- ◆ การบริหารทุก ๆ โครงการจะมีกฎเกณฑ์ ขอบบังคับเป็นตัวแปรหลักอยู่ 3 ตัว คือ
  - ขอบเขต,
  - เวลา
  - ค่าใช้จ่ายของโครงการ
- ◆ เรียกว่า Triple constraint

ภาควิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

4

การจัดตั้งโครงการ

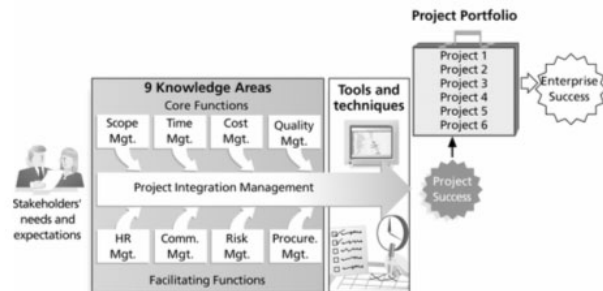
- ◆ **ขอบเขตของโครงการ** เป็นเรื่องที่สำคัญมากที่สุด ต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรก และต้องระบุให้ชัดเจน
- ◆ **เวลา** จะกำหนดระยะเวลาได้ก็ต่อเมื่อระบุขอบเขตแล้ว จะใช้เวลานานเท่าไรที่จะทำให้โครงการ เสร็จสิ้น
- ◆ **ค่าใช้จ่าย** จะกำหนดได้ก็ต่อเมื่อระบุขอบเขตแล้ว ควร จะใช้เงินเท่าไรเพื่อให้โครงการเสร็จสิ้น

ปัจจัยอยู่ 5 ประการที่โครงการระบบสารสนเทศจะเลือกให้พัฒนาได้คือ

1. โครงการระบบสารสนเทศได้รับความสนับสนุนจากผู้บริหาร หรือ ฝ่ายบริหาร
2. โครงการระบบสารสนเทศอยู่ในช่วงเวลาที่เหมาะสม
3. เป็นโครงการที่มีผลต่อความสำเร็จสูง
4. มีทรัพยากรในการพัฒนาระบบสารสนเทศเพียงพอ
5. โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศมีความคุ้มค่าต่อการลงทุนขององค์กร

การบริหารโครงการ

- ◆ การบริหารโครงการ คือการนำเอาความรู้ ความชำนาญ เครื่องมือ และเทคนิคต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ เพื่อให้กิจกรรมของ โครงการ เป็นไปตามความต้องการ

การบริหารโครงการ

- ◆ **Stakeholders** คือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโครงการ
- ◆ **4 knowledge areas** ที่เป็นหลักของการบริหารโครงการ
  - **Project scope management** จะประกอบด้วยข้อกำหนด และการจัดการงานทุก ๆ อย่าง ตามที่ต้องการเพื่อให้โครงการประสบความสำเร็จ
  - **Project time management** คือการประมาณเวลาในการทำโครงการว่า จะต้องใช้เวลานานเท่าไรโครงการถึงจะเสร็จสิ้น หรือการทำงานให้ทันตามเวลาที่กำหนดไว้
  - **Project cost management** ประกอบด้วยเตรียม และการจัดการงบประมาณ สำหรับโครงการ
  - **Project quality management** ต้องแน่ใจว่าโครงการจะเป็นที่พึงพอใจกับลูกค้า

การบริหารโครงการ

- ◆ **4 knowledge areas** ที่ช่วยสนับสนุนการบริหารโครงการ
  - **Project human resource management** คือการใช้คนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการอย่าง คุ่มค่า และมีประสิทธิภาพ
  - **Project communications management** รวมไปถึงการทำให้เกิดการรวบรวม การ เผยแพร่ และเก็บข้อมูลของโครงการ
  - **Project risk management** ประกอบไปด้วย การชี้เฉพาะ การวิเคราะห์ และการรับผิดชอบต่อ ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับตัวโครงการ ซึ่งถ้าเกิดขึ้นจะมีผลทำให้โครงการล้มได้
  - **Project procurement management** รวมถึงการได้มา หรือการจัดหาสินค้า และบริการ สำหรับใช้ในโครงการจากองค์กรภายนอก

การบริหารโครงการ

- ◆ **Project management tools and techniques** จะช่วยให้ผู้บริหารโครงการ และผู้ทำโครงการ ทำให้บรรลุผลสำเร็จตามขอบเขต เวลา ค่าใช้จ่าย และคุณภาพ เครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารโครงการ และผู้ทำโครงการ ทำไปให้บรรลุผลสำเร็จในเรื่องทรัพยากรบุคคล การสื่อสาร ความเสี่ยง การจัดซื้อ และการรวบรวม

วงจรชีวิตโครงการ

1. นิยามโครงการ (Definition)
2. การวางแผน (Planning)
3. ดำเนินการ (Execution)
4. การส่งมอบ (Delivery)

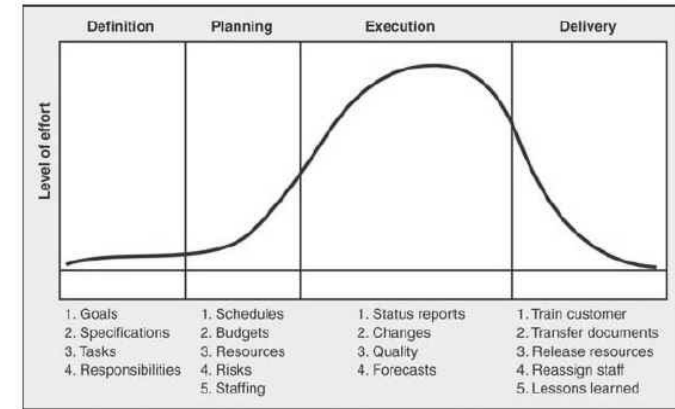
วงจรชีวิตโครงการ

1. นิยามโครงการ (Definition) – ทำความเข้าใจกับโครงการที่จะทำ และเตรียมข้อมูลที่จะใช้ใน phase ต่อไป
  - 1.1 เป้าหมาย
  - 1.2 ข้อกำหนด
  - 1.3 งาน (ย่อยๆ)
  - 1.4 ผู้รับผิดชอบ
2. การวางแผน (Planning)
  - 2.1 กำหนดการ
  - 2.2 งบประมาณ (ของแต่ละงาน)
  - 2.3 ทรัพยากร
  - 2.4 ความเสี่ยง
  - 2.5 บุคลากร

วงจรชีวิตโครงการ

3. ดำเนินการ (Execution)
  - 3.1 รายงานสถานภาพ ว่าเสร็จเร็ว/ช้า ค่าใช้จ่ายมาก/น้อยกว่าที่ตั้ง ผลลัพธ์เป็นตามที่กำหนดหรือไม่
  - 3.2 การเปลี่ยนแปลง
  - 3.3 คุณภาพ
  - 3.4 การพยากรณ์
4. การส่งมอบ (Delivery)
  - 4.1 การฝึกอบรม (ให้ลูกค้า)
  - 4.2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง - ใบเสร็จ บันทึกการเปลี่ยนแปลง shop drawing การทำ preventive maintenance
  - 4.3 การปลดปล่อยทรัพยากร
  - 4.4 การมอบงานใหม่
  - 4.5 บทเรียนจากอดีต - ประวัติโครงการ ปัญหาต่างๆ ที่พบจากการทำงาน ซึ่งสำคัญกับผู้จัดการหน้าใหม่

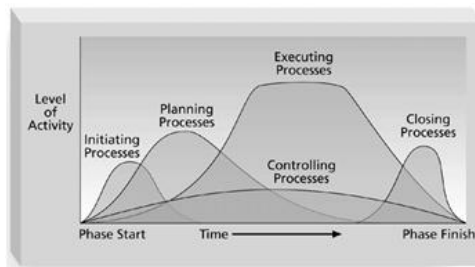
วงจรชีวิตโครงการ

* แกน Y ระดับความพยายาม คือ เวลา งบประมาณ และทรัพยากรที่ทุ่มเทให้กับการทำงาน , แกน X คือเวลา

กระบวนการบริหารโครงการ

- ◆ กระบวนการเริ่มต้น
- ◆ กระบวนการวางแผน
- ◆ กระบวนการดำเนินการ
- ◆ กระบวนการควบคุม
- ◆ กระบวนการปิดโครงการ

กระบวนการบริหารโครงการ

- ◆ **กระบวนการเริ่มต้น** - รวมถึงการกระทำเพื่อเริ่มต้นหรือจบโครงการ และระยะต่างๆ ของโครงการ การเริ่มต้นของโครงการว่า มีเนื้อหาสาระอะไร ข้อมูลอะไรควรจะมีก่อน มีกิจกรรมอะไรบ้างอยู่ในกระบวนการนี้
- ◆ **กระบวนการวางแผน** - เมื่อได้ข้อมูลในเบื้องต้นแล้ว ต่อไปเป็นช่วงในการพัฒนาขั้น initiating รวมถึงกลอุบาย และการรักษางานให้เป็นไปตามแบบแผน จะได้แน่ใจว่าโครงการได้ทำตามความต้องการของบริษัท การวางแผนโครงการต้องกำหนดแต่ละ knowledge area ที่สัมพันธ์กับโครงการ
- ◆ **กระบวนการดำเนินการ** - คือการนำเอางานที่วางแผนไว้ไปดำเนินงาน จะประกอบด้วย การรวมกลุ่มคน และทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อให้สำเร็จตามแผนของโครงการ และดำเนินการให้โครงการดำเนินต่อไปยังระยะถัดไป ซึ่งอาจจะเกิดปัญหา เช่น งานที่ทำไม่เป็นไปตามที่วางแผนไว้ หรืออาจจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงอะไรบางอย่าง ซึ่งผู้จัดการโครงการจะต้องจัดการกับสิ่งเหล่านี้ให้ได้

กระบวนการบริหารโครงการ

- ◆ **กระบวนการควบคุม** - ต้องแน่ใจว่ากลุ่มผู้ทำโครงการได้ทำงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ผู้จัดการโครงการ และกลุ่มผู้ตรวจสอบ และเกณฑ์วัดความก้าวหน้าการวางแผนโครงการ และทำการแก้ไขเมื่อมีความจำเป็น เนื่องจากเมื่อนำงานมาปฏิบัติจริงมันอาจจะไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ในระหว่างที่ทำงานเกิดปัญหาอะไร ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของเวลา ซึ่งพอมมีปัญหาด้านเวลาก็จะไปกระทบด้านเงิน ซึ่งช่วงนี้เป็นช่วงที่สำคัญ ต้องช่วยให้อันในช่วง Executing ทำงานให้ได้ตามแผน งานจะได้ก้าวหน้า ถ้าควบคุมแล้วไม่เป็นไปตามแผนก็อาจจะต้องมีการปรับแผนใหม่ให้เหมาะสม
- ◆ **กระบวนการปิดโครงการ** - ประกอบด้วย รูปแบบการยอมรับของโครงการ และปิดโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งลูกค้าหรือ stakeholder ต้องพอใจกับงานผลลัพธ์ที่ได้จากช่วงนี้คือ บทสรุปของการปิดงาน

การวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย และผลประโยชน์ที่จะได้รับ

การวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย และผลประโยชน์ที่จะได้รับ

- ◆ **ค่าใช้จ่าย**
  - ค่าใช้จ่ายทางตรง (Tangible or Direct)
  - ค่าใช้จ่ายทางอ้อม (Indirect)
  - กลุ่มค่าใช้จ่าย
- ◆ **ผลประโยชน์สำหรับเจ้าของระบบ**
  - ประหยัดค่าใช้จ่าย
  - เพิ่มรายได้
  - ผลประโยชน์ที่คิดเป็นตัวเงินไม่ได้
  - กลุ่มผลประโยชน์

ค่าใช้จ่ายทางตรง (Tangible or Direct)

- ◆ อุปกรณ์ด้านคอมพิวเตอร์ Software, Hardware, การสื่อสาร
- ◆ ค่าพนักงานปฏิบัติการ
- ◆ ค่า file conversion
- ◆ ค่าปรับปรุงสถานที่
- ◆ ค่าบำรุงรักษา Software ,Hardware
- ◆ ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาระบบ
- ◆ ค่าใช้จ่ายในการการทำคู่มือ
- ◆ ค่าใช้จ่ายในการสำรองคู่มือ

ค่าใช้จ่ายทางอ้อม (Indirect)

- ◆ ค่าอบรมพนักงาน
- ◆ ค่าการเปลี่ยนแปลงระบบปฏิบัติงาน
- ◆ ค่าใช้จ่ายเนื่องจากจำนวนคนที่เพิ่มขึ้นในช่วงแรก

กลุ่มค่าใช้จ่าย

- ◆ ค่าใช้จ่ายในการสำหรับสร้างระบบ (the cost building the system)
- ◆ ค่าใช้จ่ายในการ install ระบบ (the cost building the system)
- ◆ ค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน (operational cost)

ประหยัดค่าใช้จ่าย

- ◆ การลดจำนวนพนักงานในการทำงานแบบ Manual
- ◆ ลดค่าใช้จ่ายในเรื่องสินค้าคงคลัง
- ◆ สามารถกระจายทรัพยากร

เพิ่มรายได้

- ◆ เพิ่มยอดขาย
- ◆ การทำงานเร็วขึ้น ลดพลังงาน

ผลประโยชน์ที่คิดเป็นตัวเงินไม่ได้

- ◆ ประสิทธิภาพในการทำงาน
- ◆ คุณภาพในการบริการ
- ◆ ความพึงพอใจ ทั้ง ผู้รับและให้บริการ
- ◆ ช่วยในการตัดสินใจได้ง่าย และเร็วขึ้น
- ◆ ผลกระทบต่อการลงทุน ในทางที่ดีขึ้น

กลุ่มผลประโยชน์

- ◆ ประโยชน์จากการปฏิบัติงาน (performance benefits)
- ◆ ประโยชน์จากการลดค่าใช้จ่าย (cost-avoidance benefits)

แผนภาพแกนต์ (Gantt Chart)

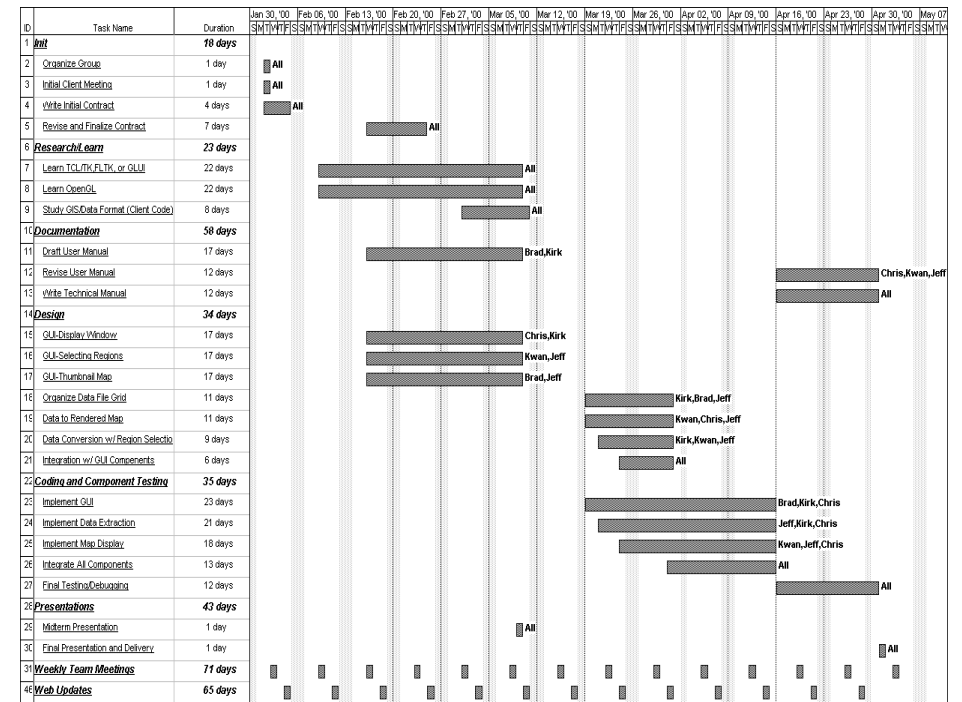
- ◆ คือแผนภาพที่ช่วยควบคุมการทำงานเพื่อไม่ให้เกินเวลาที่วางแผนไว้ หากไม่สามารถควบคุมได้ตามแผนที่วางไว้ ความเสียหายอาจเกิดขึ้นได้ เช่น
  - ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น
  - ความน่าเชื่อถือของนักวิเคราะห์ระบบ
  - ความเสียหายกับโครงการต่อเนื่องอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

Gantt Chart

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ก.ย	ด.ค	พ.ย	ธ.ค
1. Analysis	←→			
2. Design		←→		
3. Coding			←→	
4. Test		←→		
5. Install & Documentation		←→		

แผนที่ตั้ง ←→ ทำได้จริง ←→

งาน	มี.ค	เม.ษ	พ.ค	มี.ย	ก.ค
วิเคราะห์ระบบ					
รวบรวมข้อมูล					
วิเคราะห์ระบบเดิม					
กำหนดความต้องการของระบบใหม่					
นำเสนอรูปแบบระบบใหม่					
ออกแบบระบบ					
ออกแบบ input output form					
ออกแบบ interface					
ออกแบบ database					
นำเสนอ ระบบที่ออกแบบ					
พัฒนาโปรแกรม					
โปรแกรม					
ทดสอบโปรแกรม					
จัดทำเอกสาร					
ตั้งระบบใหม่					
ฝึกอบรม					
สรุปโครงการ					

ผังงาน (Flow Chart)

ผังงาน (Flow Chart)

- ◆ แบ่งการทำงานของ Flow chart ได้ออกเป็น 2 แบบ คือ
  - ผังงานระบบ (System Flow Chart)
  - ผังงานโปรแกรม (Program Flow Chart)

ผังงานระบบ (System Flow Chart)

- ◆ คือ เครื่องมือที่ใช้แสดงการไหลของระบบงานหรือเส้นทางการทำงานของระบบ
- ◆ ใช้อธิบายทิศทางการไหลของแต่ละกิจกรรมให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น โดยการแสดงด้วยสัญลักษณ์มาตรฐาน

ผังงานโปรแกรม (Program Flow Chart)

- ◆ เป็นผังแสดงลำดับขั้นตอนการทำงานในโปรแกรม มีส่วนแสดงการทำงานในขั้นการรับข้อมูล การคำนวณ หรือการประมวลผล และการแสดงผลลัพธ์
- ◆ เรียกอีกอย่างหนึ่งได้ว่า ผังการเขียนโปรแกรม หรือ ผังงาน

ประโยชน์ของผังงาน

- ◆ ช่วยลำดับขั้นตอนการทำงานของโปรแกรม และสามารถนำไปเขียนโปรแกรมได้โดยไม่สับสน
- ◆ ช่วยในการตรวจสอบ และแก้ไขโปรแกรมได้ง่าย เมื่อเกิดข้อผิดพลาด
- ◆ ช่วยให้การดัดแปลง แก้ไข ทำได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว
- ◆ ช่วยให้ผู้อื่นสามารถศึกษาการทำงานของโปรแกรมได้อย่างง่าย และรวดเร็วมากขึ้น

Conclusion

- ◆ การจัดตั้งโครงการ
- ◆ การบริหารโครงการ
- ◆ กระบวนการบริหารโครงการ
- ◆ การวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย และผลประโยชน์ที่จะได้รับ
- ◆ แผนภาพแกนต์ (Gantt Chart)
- ◆ ผังองค์กร (Organization Chart)
- ◆ ผังงานระบบ (System Flow Chart)

References

- ◆ อาจารย์ พิชัย โฆษิตพันธุ์วงศ์
<http://eu.lib.kmutt.ac.th/elearning/Courseware/INT446>